

Antun Gustav Matoš o Židovima

(Tovarnik, 13. lipnja 1873. - Zagreb, 17. ožujka 1914.),
hrvatski pjesnik, novelist, feljtonist, esejist i putopisac.

ŽIDOVSKJE OSOBINE I ODNOS PREMA ARIJSKOJ RASI

„Genijalni Grci i junački Rimljani prestadoše bitisati kao narodi, dok su Hebrejci još uvijek narod izgubivši sve ono što narod inače čini jezik i domovinu. Ostade im tek vjera: vjera u boga svoje rase, pa su oni najrječitiji dokaz da narodnost nije zemlja, da čak nije ni jezik toliko koliko zajedništvo krvi i historijske tradicije.“

Antun Gustav Matoš, *Posljednje šetnje*, 1913.

„Izgubivši jedinstvo teritorijsko i političko, Židovi se drže na površini jedino ma kako stečenim novcem i framasunskom gotovo slogom. Njihova su dakle glavna obilježja plemenska ekskluzivnost i meterijalizam koji se ne ustručava pred lihvarstvom i svodništvom. Značajno je da su sva bludništva kod nas u njihovim rukama. Jehova pretvorio se u žuti cekin

i u mjenicu koju ti duguje poštenu "goj" naivni Arijac. Zato je Hebrejac liberal, jer pod liberalnim vladama najlakše lovi u mutnome.

Kako mu je po Talmudu sve dopušteno proti inovjercu, proti Arijcu, najčestitiji Židov će kumovati svakoj našoj nesreći. Činjenica je da su Židovi oci ili kumovi svim velikim modernim evropskim korupcijama. Sjetimo se samo panamske, Hertz- i Dreyfus- afere. Bakunjin je bio revolucionar i internacionalac, ali je instinktivno prezirao Židove. Richard Wagner ih je učinio odgovornima za padanje visoke muzike, za kšeftiranje s umjetnošću. Mayerhofer i Offenbach, Heine ne može dobiti spomenika u Njemačkoj jer je primao novac iz tajnih francuskih fondova kojima se nagrađuju uhode i žbirovi. Lassalle je paklovaio sa Bismarckom. Židov je demokrat, liberal, ali dat će i Jehovu, dat će i cekine za aristokratski naslov. Crkao je za pravim aristokracijama kao pravi skorojević i neoprani parvenu. Na muziku i literaturu bacio se tek onda kada je "nosila". U novije vrijeme "nosi" i slikarstvo, a Židov je postao i slikar. U glazbi je većinom virtuoz, a u književnosti novinar. Za novinara je stvoren jer novinarstvo je trgovina ideja. Dakako, novinar prvog reda je vrlo rijetko, jer tu treba genija, a Židov je obično tek talenat. Zato taj mrzilac mrzi genij, kako to dokazuju židovski "naučnici" Lombroso i Nordau.“

Antun Gustav Matoš, *Okolo Križevca*, 1910.

ŽIDOVU U HRVATSKOJ

„Zavirite u knjigu članova Matičinih ili Društva hrvatskih književnika, zavirite među abonente hrvatskih novina, pitajte naše narodne dobrotvore i učitelje: ni traga Židovu, koji je došao u tu novu Poljsku gladan preko Drave kao pokušurac i sinja kukavica, da svrši kao bankar i spahija, ne naučivši ni jezika žrtve koju je kao Abraham ovna ogulio. Umjesto hrvatskog štiva širi Židov "Extrablatt" i razne "Caviare", umjesto bolnica i knjižnica osniva kod nas bordele i lihvarnice. Praveći se sinom velikih kultura, taj nedoučeni commis širi među nama, neobrezanim flišćanima, mađarski i švapski judaizovani žargon. Kao nekakav aristokrat odvajja se taj čovjek, nekad gotov na sve za novac, od našeg preziranog građanstva, otevši nam već gradove kao Osijek i hrvatske sfere i osvojivši već tržišta u Zagrebu, Bjelovaru, Varaždinu, Križevcu... U Liku i kršno Primorje se ne ide tome historijskom paćeniku, pa nama ostavlja kraški kamen za glodanje, pritisnuvši bogato Savodravlje kao misirski skakavac i egipatski bijesni faraun.“

Antun Gustav Matoš, *Okolo Križevca*, 1910.

„Sva trgovina je u rukama cincarskih martoloza što šire istočnjačku, i u rukama Hebrejaca što šire lihvarsku, vandalsku i mongolsku kulturu.“

Antun Gustav Matoš, *Silom budala*, 1909.

Židovi u Hrvatskoj - jedan od stupova mađarizacije (Matoš ih naziva Judeomađarima)

„I dok ti duši besjedi duša hrvatske zemlje, kroz osiromašenu ravnicu juri lokomotiva tuđinskog haračlije, i na prsa ti legne kao ogromna željezna karika, kao neizmjeran gvozdeni udav sistem željeznih drumova naših novih satrapa. Vremena se izmijeniše, ali hrvatsko ropstvo ostade isto. Mjesto Mletaka Talijan i Nijemac, mjesto Turčina Judeomađar. Naša je djedovina raščetverena, kao uvijek, i sada vrvi tuđinskim slugama. Plemstvo nekad glavni branilac naših prava, ili propada ili služi tiraninu.“

Antun Gustav Matoš, Đuro Stj. Deželić, 1908.

„ U Zagrebu već na kolodvoru prestaje Hrvatska. Konobari, činovništvo, duh mjesta - čista tuđina. Pa da je taj tuđinac neka sila u Evropi, da je barem Francuz, Englez, pa ako hoćeš i Švaba! Ali Mađar! Mađar sa judaiziranim glavnim gradom, sa korupcijama najgore oligarhijske politike, sa jezikom bez više kulture i evropske rodbine, sa bahatošću ordinarnog hohštaplera i neolizanog polubarbara, uvukavši se furtimaške u zemlju na koju je već 1526. sva eventualna prava zajednice izgubio, i pretvarajući konstitucionalnu našu kraljevinu u afrikansku koloniju, ne: u jednu veliku robiju! I sve to iza aneksije hrvatske Bosne i na zemljištu koje omogućuje monarhiji prijelaz na Balkan i velevlasni položaj.“

Antun Gustav Matoš, Oko Rijeke, 1909.

Pešta je karikatura od velegrada. U toj zemlji nema ništa što me ne vrijeđa. Podvala "švindl" je tu državni sistem. Srbija izvozi svinje, Ugarska izvozi Mađarice. Sifilis je dakle vrlo važan artikl ugarske izvozne trgovine. A kakva okolina, pejzaž, sveti Bože! Marva i kukuruz, kukuruz i marva, Mađari i stoka, stoka i Mađari! Da poludiš od zijevanja! I taj zar eskamotirani narod da davi, demoralise i do krvi isisava moju otadžbinu! Zar zbog tih pokrštenih Židova i aristokratskih kočijaša, tih zemljaka u preookeanskim zemljama, jer ne mogu više disati u zemlji koju prodaju za Judin groš stvorovi kao Stjepan Kovačević, Đurđević i Tomašić?

Antun Gustav Matoš, Od Pariza do Beograda, 1904.

Posjetite nas na internetu

NSDAP/AO NOVA EUROPA DER STÜRMER

I PREUZMITE BESPLATNE NACIONALSOCIJALISTIČKE
PUBLIKACIJE NA HRVATSKOM JEZIKU

